

Raision kaupungin lausuntoluonnos Varhan sote-palveluverkosta

5.4.2024

- Kaarina / S:t Karins
- Kemiönsaari / Kimitoön
- Koski TL / Koski
- Kustavi / Gustavs
- Laitila / Letala
- Lieto / Lundo
- Loimaa
- Marttila / S:t Märrens
- Masku / Masko
- Mynämäki / Virmo
- Naantali / Nådendal
- Nousiainen / Nousis
- Oripää
- Paimio / Pemar
- Parainen / Pargas
- Pyhäranta
- Pöytyä / Pöytis
- Raisio / Reso
- Rusko
- Salo
- Sauvo / Sagu
- Somero
- Taivassalo / Tövsala
- Turku / Åbo
- Uusikaupunki / Nystad
- Vehmaa / Vemo

2.

Toimielin/virkatehtävä, jonka näkemystä vastaus edustaa
/ Instans/tjänsteinnehavare vars åsikter svaret representerar

*

Kaupunginhallitus

3. Vastauksen antajan nimi / Namn på den svarande *

?

4. Esitetty viranhaltijaluonnos pohjautuu Varhan palvelustrategiaan ja palveluverkkosuunnittelun tarkennettuihin periaatteisiin, joista aluevaltuuston on tarkoitus päättää 24.4. Luonnos huomioi sote-keskuspalvelujen nykykäytön määrän, väestöennusteiden sekä pitkän aikavälin palvelutarve-ennusteiden lisäksi virkamiesarviot henkilöstön saatavuudesta. Lisäksi siinä on otettu huomioon tiedot kiinteistöjen kunnosta, toimipisteiden fyysinen saavutettavuus sekä hyvinvointialueen taloudellinen tilanne ja valtuuston hyväksymät tuottavuustavoitteet.

Hyvinvointialueen palveluverkkoa ei näkemyksemme mukaan ole tarkoituksenmukaista suunnitella kunta- tai organisaatiolähtöisesti, vaan suunnittelussa on huomioitu mahdollisuus palvelujen tarjoamiseen yli kunta- ja seutukuntarajojen huomioiden luonnolliset asiointisuunnat ja palvelujen ajallinen saavutettavuus.

	Kyllä, täysin / Ja, helt och hället	Kyllä, osin / Ja, delvis	Emme ota kantaan / Ingen åsikt	Emme täysin / Inte helt och hället	Emme lainkaan / Inte alls
a) Pidätkö perusteltuna käyttää esitettyjä palvelutarve-ennusteita palveluverkkosuunnittelun pohjana? / Anser ni att det är motiverat att använda de presenterade prognoserna över framtida servicebehov som grund för planering av servicenätet?	☐	☐	☐	☒	☐
b) Pidätkö perusteltuna käyttää henkilöstön saatavuusarvioita palveluverkkosuunnittelun pohjana? / Anser ni att det är motiverat att använda prognoser över personaltillgången som grund för planeringen av servicenätet?	☐	☒	☐	☐	☐
c) Pidätkö perusteltuna käyttää nykyisten sote-kiinteistöjen sijainti- ja kuntotietoa palveluverkkosuunnittelun pohjana? / Anser ni att det är motiverat att använda de befintliga social- och hälsovårdsfastigheternas kondition och placering som grund för planeringen av servicenätet?	☐	☒	☐	☐	☐
d) Pidätkö perusteltuna huomioida hyvinvointialueen taloudellinen tilanne palveluverkkosuunnittelun pohjana? / Anser ni att det är motiverat att ta hänsyn till välfärdsområdets ekonomiska situation som grund för planeringen av servicenätet?	☐	☐	☐	☒	☐
e) Pidätkö perusteltuna käyttää kuntarajat ylittävää tarkastelua palveluverkkosuunnittelun pohjana? / Anser ni att det är motiverat att använda en kommunövergripande betraktelse som grund för planeringen av servicenätet?	☐	☐	☐	☒	☐

5. Mikäli vastasitte, että edellä kuvatut tiedot eivät ole perusteltuja käyttää palveluverkkosuunnittelun pohjana, kertokaa, miksi.

Näemme erittäin perusteltuna, että palveluverkkosuunnittelussa palvelut on keskitetty hyvien liikenneyhteyksien varrelle, huomioiden väestöllinen sijainti sekä väestökeskittymät alueella, kuten Raisio on tässä suunnitelmassa huomioitu erinomaisesti saavutettavana sote-keskuksena. Raision liikenneyhteydet ovat suotuisat sote-keskuksen sijainnille, Raisio soveltuu seudullisten palveluiden järjestämisen sijainniksi ja nopeasti kasvavana kaupunkina jo itsessään Raision asukkaille on perusteltua tarjota laajat sotepalvelut Raisiossa.

Lakkautukset kohdistuvat alueille, joissa väestöä on vähemmän, mutta paljon ikääntyvää ja eri tavoin toimintakykyistä väestöä, joille oman auton käyttö ja sen mukaisesti laskettu lähimmän sote-keskuksen tai -aseman saavutettavuus ei ole realistista. Matka-aika ja reitit saattavat tulla suhteettoman pitkiksi. Tämä luo eriarvoisuutta alueille.

Jos lakkautukset toteutuvat, niin näille alueille tulee ensisijaisesti turvata ja luoda palvelujärjestelmä, joka antaa takuun sujuvista liikkuvista palveluista myös mielenterveys- ja päihdetyön palveluiden sekä vammaispalveluiden osalta, etä- ja digipalveluiden lisääntyessä (20 %) tulee turvata ehdottomasti digiavun saanti sekä sujuvat kuljetuspalvelut ja- linjat.

Toisena puolena lakkautus koskee myös suurempia väestökeskuksia, joissa on muuttoliikettä vahvasti myös lapsiperheiden osalta esimerkiksi Masku. Maskun käynnit ovat laskelmissa 17 535. Tämä merkitsee sitä, että jos Maskun palvelut siirtyvät lähikuntien sote-keskukseen tai -asemille, niin lähikuntien sote-keskusten ja -asemien mitoitukselle ja henkilöstön resurssoinnille tulee antaa takuu sen riittävydestä, jotta palvelut eivät säilytettävissä sotekeskuksissa ruuhkaudu.

6. Mitä positiivisia vaikutuksia näette seuraavan kuntarajat ylittävästä palveluverkkosuunnittelusta?

Ylikunnallinen ja seudullinen tarkastelu tukee sitä periaatetta jolla pyritään löytämään lähin soveltuva palvelupiste asiakkaalle, sijaitsipa se saman tai naapurikunnan alueella. Monesti lähin tai nopeimmin saavutettava sijainti ei välttämättä sijaitse omassa kotikunnassa.

Palvelujen saatavuus ja nopeampi ohjautuvuus paranee, kun ne ovat saavutettavissa niin sanotusti saman katon alla, jossa toimii monialaisesti eri ammattilaisia. Henkilöstön pitovoima ja sisäinen yhteistyö voi vahvistua. Tämä edesauttaa asiakkaiden nopeampaa palveluihin ohjautumista, sekä pysyvän henkilökunnan kautta luottamuksellisten hoitosuhteiden ja asiakkaiden arjen turvallisuuden kokemuksen vahvistumista.

7. Mitä negatiivisia vaikutuksia näette seuraavan kuntarajat ylittävästä palveluverkkosuunnittelusta?

Samat kuin kohdassa 4. Lakkautukset kohdistuvat alueille, joissa väestöä on vähemmän, mutta paljon ikääntyvää ja eri tavoin toimintakykyistä väestöä, joille oman auton käyttö ja sen mukaisesti laskettu lähimmän sote-keskuksen tai -aseman saavutettavuus ei ole realistista. Matka-aika ja reitit saattavat tulla suhteettoman pitkiksi. Tämä luo eriarvoisuutta alueen sisällä.

Jos lakkautukset toteutuvat, niin näille alueille tulee ensisijaisesti turvata ja luoda palvelujärjestelmä, joka antaa takuun sujuvista liikkuvista palveluista myös mielenterveys- ja päihdetyön palveluiden sekä vammaispalveluiden osalta, etä- ja digipalveluiden lisääntyessä (20 %) tulee turvata ehdottomasti digiavun saanti sekä sujuvat kuljetuspalvelut ja- linjat.

 Pakolliset kysymykset merkitty tähdellä (*)

8. Sote-keskukset, sote-asetat ja sote-pisteet sijoittuvat väestökeskittyisiin, joissa palvelujen ajatellaan olevan hyvin saavutettavia. Miten esitelty luonnos tukee näkemyksenne mukaan palvelujen saavutettavuutta eri väestöryhmien kannalta?

Social- och hälsocentraler, -stationer och serviceställen för social- och hälsövården placeras sig i tätorter där tjänsterna förväntas vara lättillgängliga. Hur anser ni att utkastet stöder tillgängligheten till tjänster för olika befolkningsgrupper?

	Riittävästi / Tillräckligt	Jokseenkin riittävästi / Till någon grad	Ei riittävästi / Inte tillräckligt	Emme ota kantaa / Ingen åsikt
a) lapset ja nuoret / barn och ungdomar	☐	☒	☐	☐
b) työkäiset / personer i arbetsför ålder	☐	☒	☐	☐
c) ikääntyneet / de äldre	☐	☐	☒	☐
d) ruotsinkieliset / svenskspråkiga	☐	☒	☐	☐
e) muut väestöryhmät, mitkä / andra befolkningsgrupper, vilka	☐	☐	☐	☐
<input type="text"/>				

9. Mikäli vastasitte "ei riittävästi", kertokaa miksi.

Om ni svarade "inte tillräckligt", förklara varför.

Asiaa perusteltu kohdassa 4. ja 7. Ikääntyvän väestön ja eri tavoin toimintakykyisten henkilöiden osalta, koska niin kuljetukset/oman auton käyttö sekä digitaalisuus haastaa ikääntyvää väestöä. Näihin tulee edellä mainituilla tavoilla antaa takuu toimivasta tuesta.

Edellinen / Tidigare

Seuraava / Nästa

10. Miten arvioitte esitetyn luonnoksen vaikuttavan kuntanne elinvoimaan, alueenne työvoimaan ja yrityksiin ja muihin sidosryhmiin?

Hur bedömer ni att utkastet skulle påverka livskraften i er kommun samt arbeidskraften, företagen och andra intressenter i ert område?

	Vahvasti positiivinen vaikutus / Stark positiv påverkan	Jonkin verran positiivinen vaikutus / Viss positiv påverkan	Emme ota kantaa / Ingen åsikt	Jonkin verran negatiivinen vaikutus / Viss negativ påverkan	Vahvasti negatiivinen vaikutus / Stark negativ påverkan
a) kuntanne talous / ekonomin i er kommun	☒	☐	☐	☐	☐
b) alueenne työllisyys / sysselsättningen i er region	☒	☐	☐	☐	☐
c) alueenne yritykset / företagen i er region	☒	☐	☐	☐	☐

11.

Millaisia/mitä muita positiivisia vaikutuksia tunnistatte?

Vilka andra positiva effekter kan ni identifiera?

Pito- ja vetovoima elinvoimaisena, palvelujen osalta saavutettavana ja aktiviteeteiltään vireänä kuntana vahvistuu niin eri ikäisten väestöryhmien, yritysten kuin muiden sidosryhmien näkökulmasta.

11. On hyvä ja perusteltua niin Raision väestöpohjan, nopean väestönkasvun kuin Raision erinomaisen saavutettavuuden näkökulmista, että esityksessä Raisiossa tarjottavat palvelut turvataan. Palveluiden saavutettavuudella on positiivisia vaikutuksia kaupungin vetovoimaan, asukkaiden hyvinvointiin ja koettuun asukastyytyvyyteen kunhan palveluihin pääsy ei lakkautettavista yksiköistä johtuen liiaksi ruuhkaudu Raisiossa.

12. Millaisia/mitä muita negatiivisia vaikutuksia tunnistatte?

Mm. lisääntyvän ikääntyvän väestön tukemiseksi myös julkisten palveluiden osalta tarve kasvaa, joka vaatii takuuta ammattilaisten resurssoinnista, jotta palvelut eivät ruuhkaudu. Liikenteen lisääntyminen myötä tulee lisää vaatimuksia ja panostuksia kaupungin infraan. Peruskorjaamisen ja uusien rakennusten investointipaine ja tarve kasvaa.

13. Mitä keinoja tunnistatte mahdollisten negatiivisten vaikutusten hillitsemiseksi?

Tiivis yhteistyö sekä kehitystyö yhdessä kaupungin kanssa on välttämätöntä. Palveluiden kehitystyötä (erityisesti uusinvestoinnit tai laajennukset) on syytä tehdä yhteistyössä Raision kaupungin maankäytön ja kaavoituksen, infrapalveluiden sekä muiden yksiköiden kanssa, jotta lopputulos on paras mahdollinen.

14. Mitä muuta haluatte sanoa Varhan palveluverkkosuunnittelusta?

Näemme hyvin perusteltuna ja positiivisena, että Raisioon sijoitetaan saavutettava sote-keskus palvelemaan myös lähikuntien väestöä. Raision väestöpohja, ripeä väestönkasvu, sijainti ja erinomainen ja paraneva saavutettavuus tukevat vahvasti palveluiden keskittämistä Raisioon. Raisio on mielellään mukana keskusteluissa ja yhteiskehittämässä saavutettavan ja toimivan sote-keskuksen toteutumista.

Raisio myös ehdottaa Varhalle mahdollisuutta suunnitella uusi sotekeskus Raision tulevaan uusiutuvaan keskustaan vielä nykyistäkin Raision sairaalaa saavutettavammalle sijainnille. Raision keskustan suunnittelukilpailu käynnistyy vuonna 2024 ja mikäli Varha on kiinnostunut mahdollisuudesta sijoittaa uusia tai korvaavia seudullisia toimintoja Raision keskustaan myöhemminä vuosina tulisi Varhan ilmaista kiinnostus mieluusti loppuvuonna 2024 tai alkuvuonna 2025 optimaalisen sijainnin varmistamiseksi kaavoituksen yhteydessä.

–

Palveluverkkoehdotus ei ota kantaa kaikkiin sotepalveluihin. Perhekeskuspalvelut kuten neuvolatoiminta, sosiaalipalvelut sekä suun terveydenhuollon palvelut tulee turvata mahdollisimman monissa toimipisteissä eikä vain sote-keskuksissa, -asemilla tai -pisteillä. Myös vammais-, mielenterveys- ja päihdepalveluiden mahdollisuus lähellä tulee turvata muuallakin kuin yllä kuvatuissa luonnoksessa olevissa toimipisteissä hyödyntäen myös muita tapoja tuottaa palveluita. Jos näitä palveluita ei turvata tavalla tai toisella lähi- tai liikkuvana palveluna, tulee se kuormittamaan sote-palveluiden kantokykyä entisestään sekä ruuhkauttamaan yllä mainittuja toimipisteitä kaikkien väestöryhmien osalta ja samalla soteintegraatio uhkaa jäädä toteutumatta.

Digi- ja etäpalveluiden lisääntyessä (20 %) ei voida olettaa, että nämä ovat saavutettavia kaikille esim. ikääntyvälle väestölle ja eri tavoin toimintakykyisille henkilöille. Arjen turvallisuuden takaamiseksi näiden digi- ja etäpalveluiden toimivuuden osalta tulee miettiä hyvin ennakoivasti tukipalvelut palvelujen tuottajan toimesta.

Varhan palveluverkkosuunnitelma tulee vaikuttamaan monissa kunnissa pienempien väestökeskittymien ja kylien näivettymiseen, mikä tulee taas synnyttämään muuttopainetta ja myös isompia investointipaineita hyvien palveluiden kasvukeskuksiin kuten Raisioon. Avoin vuoropuhelu kuntien kanssa palveluiden suunnittelussa ja toteutuksessa on erittäin tärkeää, koska kunnilla on kokemustieto ja eri väestöryhmien tarvenäkemys oman kuntansa osalta.